

Kunnande idag och imorgon

En kartläggning av framtidens kunskaps- och kompetensbehov

Innehållsförteckning

1. Introduktion	1
2. Kompetensbehov och framtidsperspektiv i olika branscher	1
2.1 Mediabranschen – utövare av visuell framställning och medietjänster	2
2.2 Social- och hälsovårdsbranschen – närvårdare	3
2.3 Logisitikbranschen – lastbilsförare	5
2.4 Affärsverksamhet – bokförare	7
2.5 Byggbranschen – husbyggare	8
Om kartläggningen	10

1. Introduktion

Arbetslivet förändras i en allt snabbare takt, drivet av teknologiska framsteg, förändrade konsumtionsmönster och nya krav på flexibilitet. Dessa förändringar påverkar både arbetstagare och arbetsgivare, vilket gör det avgörande att förstå vilka kompetenser som är mest efterfrågade idag och vilka som kommer att vara nödvändiga i framtiden.

Denna kartläggning undersöker hur digitalisering, automatisering och andra förändringar i samhället påverkar yrkesroller inom olika sektorer. Syftet är att ge en tydligare bild av hur kompetensbehov utvecklas, vilka förmågor som blir alltmer centrala och hur individer och organisationer kan anpassa sig till framtidens krav. Genom att analysera arbetsmarknadsdata och samla insikter från branschexperter erbjuder kartläggningen en djupgående förståelse av de faktorer som formar arbetsmarknaden. Kartläggningen ger konkreta exempel på hur yrkesroller förändras och vilka strategier som kan hjälpa arbetstagare, arbetsgivare och yrkesinstitut att navigera i en föränderlig arbetsmiljö.

Genom att förstå dessa förändringar kan både arbetstagare, arbetsgivare och yrkesinstitut förbereda sig för framtidens arbetsmarknad. Kartläggningen fungerar som ett verktyg för vägledning och utveckling inom de berörda branscherna och belyser vikten av att investera i rätt kompetenser för att vara relevant och konkurrenskraftig i en snabbt föränderlig värld.

Ett bra verktyg för att analysera kunnande enligt yrken: www.osaamistarvekompassi.fi

2. Kompetensbehov och framtidsperspektiv i olika branscher

Intervjuer med branschpersoner och analyser av arbetsmarknadsdata från Työmarkkinatori, samt andra rapporter har legat till grund för insikterna. Det är värt att notera några nackdelar med analysen. Platsannonser är ibland för generella eller ofullständiga, där breda kompetensområden listas utan tydliga detaljer, eller där standardformuleringar används, särskilt i större organisationer. Ofta överdrivs också kraven för att locka toppkandidater, vilket gör att alla listade färdigheter inte alltid är nödvändiga. Partiskhet kan dessutom leda till att vissa färdigheter missas, särskilt inom nischroller eller mindre företag. Många platsannonser betonar tekniska färdigheter men bortser från viktiga överförbara kompetenser. Trots detta är platsannonser en legitim källa för motsvarande analyser: Det europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) använder platsannonsdata i deras prognostisering. Läs mer om deras verksamhet här: <https://www.cedefop.europa.eu/sv>

Med denna kartläggning vill vi bidra till en ökad förståelse av framtidens kompetensförsörjning och ge vägledning kring hur individer, företag och skolor kan förbereda sig för morgondagens arbetsmarknad. Vi har valt att fokusera på yrkesspecifika färdigheter inom media, social och hälsovården, logistik, bygg och affärsverksamhet.

2.1 Mediabranschen – utövare av visuell framställning och medietjänster

Drivkrafter

Mediabranschen har genom historien genomgått stora förändringar, och den senaste utvecklingen inom artificiell intelligens (AI) är därför inte en ny företeelse. Den snabba teknologiska utvecklingen förväntas ytterligare förändra sättet innehåll skapas på. AI gör det möjligt att effektivisera produktionen, vilket leder till att skapandeprocessen blir mer tillgänglig för fler aktörer.³

Enligt Media-alan tutkimussäätiö² kommer ekonomiska faktorer att påverka mediabranschen betydligt. Vidare kan investeringar innebära svårigheter när det gäller produktion och distribution av innehåll i olika geografiska områden. Konsumenternas betalningsvilja för digitalt innehåll förväntas bli mer koncentrerad, vilket kan leda till en ojämn resursfördelning inom branschen. En central fråga blir hur traditionella medieorganisationer kan skapa tillväxt trots dessa förändringar.

Tillväxtstrategier förväntas i allt högre grad riktas mot icke-traditionella medieformer, där influencers spelar en allt större roll i marknadsföringslandskapet.² Denna utveckling innebär en ökad integration mellan traditionella medier och sociala plattformar.

Bild: "Photographer - Through the Camera Lens" av photosbylanty är licensierad under CC BY 2.0.

Kunnande idag

För att kunna arbeta inom dagens mediabransch kan en bred uppsättning av kompetenser vara till nytta, exempelvis:

- Erfarenhet av videoproduktion och grafisk design
- Förmåga att skapa innehåll för sociala medier
- Marknadsföringskompetens, särskilt inom digital marknadsföring och SEO
- Kunskap i Adobe-program (Photoshop, Premiere Pro, After Effects)
- Erfarenhet av innehållsproduktion såsom bloggar, artiklar och podcasts
- Projektledning och samarbetsförmåga
- Förmåga att arbeta självständigt och kreativt
- Grundläggande förståelse för UX/UI-design och webbutveckling
- Förståelse för dataanalys och målgruppsanalyser
- Flerspråkighet (t.ex. finska, engelska, svenska)

Kunnande imorgon

Framtiden inom mediabranschen förväntas präglas av automatisering och nya teknologiska lösningar. AI kommer att spela en allt större roll i skapandet av innehåll, vilket kan innebära att hela filmer kan produceras av vanliga konsumenter med hjälp av AI-verktyg. LED-skärmar väntas ersätta traditionell Green Screen-teknologi i filmbranschen och marknadsföring.

Samtidigt kommer freelancing och entreprenörskap att växa i betydelse, vilket gör att kunskap om företagande blir allt viktigare.^{1,2} Förmågan att snabbt anpassa sig till förändringar och förstå de tekniska aspekterna av AI blir en central färdighet. Ett ökat fokus på dataförståelse och analys förväntas också bli

avgörande för att optimera innehåll och marknadsföringsstrategier.^{1,2}

Kompetensutveckling och utbildningsbehov

I intervjuer med branschpersoner framkom en osäkerhet kring vilken kompetens som behövs framöver. En intervjuperson uttryckte detta som: ”Jag är osäker på vad jag ska lära mig eftersom det finns en risk att det jag lär mig idag är föråldrat inom fem år.” Detta indikerar ett behov av stöd och vägledning i kompetensutvecklingen.

Det finns en bred uppfattning om att företagande blir en alltmer nödvändig kompetens, eftersom fler arbetar som frilansare eller egenföretagare. Samtidigt upplevs AI som en viktig faktor för framtiden, men det råder osäkerhet kring hur AI kan tillämpas i praktiken. En möjlig lösning kan vara att erbjuda specialiserade utbildningar och ”master-class” kurser inom digitala lösningar, AI-tillämpningar och företagande.

Sammanfattningsvis står mediabranschen inför en transformation där AI och digitalisering kommer att spela en avgörande roll.² De som vill vara konkurrenskraftiga på arbetsmarknaden behöver uppdatera sin digitala kompetens och anpassa sig till de förändrade kraven inom innehållsproduktion och marknadsföring.

Källor

¹Grano, 2024. Oma osaaminen pääomana – mitä taitoja tulevaisuuden työmarkkinoilla tarvitaan? www.grano.fi/ajankohtaista/oma-osaaminen-paaomana-mita-taitoja-tulevaisuuden-tyomarkkinoilla-tarvitaan [11.11.2024]

²Media-alan tutkimussäätiö, 2024. Media 2035 - Neljä skenaariota median tulevaisuudesta. www.mediaalantutkimussaatio.fi/wp-content/uploads/Media-2035-Nelja-skenaariota-median-tulevaisuudesta.pdf

³Schauman, C. 2025. Karriärvägledningkort: AI inom kreativa yrken. Projektet Karriärvägledning för framtidens yrkeskunnande. Baserat på Taika Jalohaikaras föreläsning: Hur skapar jag AI-genererad konst? 30.10.2024

2.2 Social- och hälsovårdsbranschen – närvårdare

Drivkrafter

Social- och hälsovårdssektorn genomgår en förändring där ökade vårdbehov, teknisk utveckling och kompetensförsörjning är avgörande faktorer. Behovet av vårdpersonal växer, särskilt inom äldreomsorg och rehabilitering. Samtidigt påverkar demografiska förändringar branschen, där en åldrande befolkning och komplexa vårdbehov ställer krav på närvårdare. Minskade resurser ökar behovet av att hitta nya arbetssätt.

Teknologiska lösningar blir allt viktigare inom vården. Digitala verktyg och välfärdsteknik förbättrar vården men kräver rätt kompetens.² Behovet av flerspråkig personal och interkulturell kompetens ökar i takt med en mer mångkulturell befolkning.^{1,3}

Kunnande idag

I en analys av platsannonser identifierades följande kompetenser, krav och egenskaper som eftertraktade inom social- och hälsovårdssektorn:

- Erfarenhet inom vård och äldreomsorg
- Social- och hälsovårdsutbildning
- Positiv inställning och god samarbetsförmåga
- Språkkunskaper i svenska och finska
- Förmåga att arbeta självständigt
- Erfarenhet av småbarnspedagogik
- Flexibilitet och förmåga att hantera fysiskt krävande arbetsuppgifter

- Hygienpass och LOVE-läkarintyg
- Erfarenhet av specialundervisning, medicinska kunskaper och rehabiliterande arbete.
- B-körkort

Bild: av Johanna Schauman

Kunnande imorgon

Framtidens social- och hälsovårdssektor kommer att kräva en bredare och mer flexibel kompetensprofil. Enligt intervjuer och tidigare analyser³ kan vi förvänta oss att följande områden blir centrala:

- Bemötande och kommunikation: Förmåga att hantera patientkontakt och kommunicera tydligt, särskilt inom äldre- och specialvård.
- Digital och välfärdsteknologisk kompetens: Kunskap om informationsteknologi, välfärdsteknik och utveckling av digitala tjänster blir allt viktigare.
- Informationshantering och dataanvändning: Förmåga att hantera och analysera patientdata för att förbättra vårdkvaliteten.
- Mångkunnighet: Behov av att samarbeta över olika vårdområden och hantera mångkulturella arbetsplatser och patienter.

Förväntade förändringar för närvårdare

Intervjuer med branschaktörer och externa analyser tyder på att framtidens vårdyrke kommer att präglas av:

- Ökad specialisering inom bemötande och vårdkompetens: Närvårdare kan behöva vidareutbildning inom områden såsom minnesjukdomar, näringslära och medicinfri vård. Problemlösningsförmåga blir allt viktigare faktorer för framgång.
- Tekniska innovationer: Nya digitala lösningar och välfärdsteknik kräver att personalen har goda färdigheter inom IT och digitala verktyg.²
- Psykiska utmaningar inom vårdyrket: En växande del av närvårdares arbete kommer att bestå av att hantera psykisk ohälsa hos både unga och äldre.⁴
- Fokus på flexibilitet och lärande: Anpassningsförmåga blir en nyckelkompetens, där medarbetare behöver kunna vidareutbilda sig kontinuerligt.³
- Inom ramen för projektet Karriärvägledning ordnades en paneldiskussion om multikulturalitet och inkludering på arbetsplatsen.¹ Under paneldiskussionen framhölls vikten av att förstå sina egna fördomar och att ha en genomtänkt strategi med tydliga mål för att lyckas med inkludering. Inkludering gynnar inte bara medarbetarnas välbefinnande utan stärker också verksamheten genom ökad innovation, produktivitet och tillväxt. För att mäta framsteg är det viktigt att fråga målgruppen direkt. Slutligen är det avgörande att skapa trygga rum där människor känner sig delaktiga och inkluderade.

Sammanfattning

Social- och hälsovårdssektorn står inför stora förändringar där teknisk utveckling, kompetensförsörjning och ökat vårdbehov påverkar yrkesrollen. För att möta dessa utmaningar krävs ökad satsning på digitalisering, kommunikation och breddad kompetens. Kompetensutveckling inom dessa områden blir avgörande för att säkerställa en långsiktig och hållbar utveckling av branschen.

Källor

¹Helsingfors Arbis, Luckan Integration, Yrkesinstitutet Practicum, Yrkeshögskolan Arcada och Helsingfors sysselsättningstjänster, 2024. Karriärdagens paneldiskussion om multikulturell arbetskraft och inklusiva arbetsplatser.

www.helsinkikanava.fi/fi/event/details/316230106

² Gradia, 2023. Työelämä tarvitsee digitalentteja lähihoitajia. www.gradia.fi/tyoelama-tarvitsee-digitalentteja-lahihoitajia [21.11.2024]

³ Ristolainen, H., Teuri, R. 2022. TULOS - Osaamiskartoitus viiteaineisto. www.sotenavigaattori.fi/wp-content/uploads/2022/03/TULOS-osaamiskartoitus-viiteaineisto.pdf [23.10.2024]

⁴ Varma, 2023. Sosiaali ja Terveyslala – tutkittua tietoa ja keinoja työn kuormituksen hallintaan. <https://www.varma.fi/globalassets/tyonantaja/tietoa-tyokyvysta-sosiaali-ja-terveysala.pdf>

2.3 Logistikkbranschen – Lastbilsförare

Drivkrafter

Den gröna omställningen driver logistikbranschen att hitta alternativ till fossila bränslen. Elektrifieringen av transportsektorn fortsätter, och antalet elfordon förväntas öka. Samtidigt kan även gasdrivna fordon växa i betydelse beroende på investeringstrender.³

En av de största förändringarna i branschen är dock den minskande tillgången på kompetenta förare. Pensioneringar och en minskad vilja att arbeta inom transportsektorn skapar en betydande utmaning för framtiden.²

Automatisering och digitalisering kommer att spela en allt större roll, men förare förväntas fortfarande vara en viktig del av leveranskedjan,

särskilt inom specialtransporter och kundnära tjänster.

Global konkurrens påverkar också arbetsmarknaden, där inhemska företag kan minska i antal om de inte anpassar sig till den internationella marknaden. Detta skapar behov av utbildning och kompetensutveckling för att möta nya krav.

Kunnande idag

En analys av arbetsmarknaden visar att följande kompetenser är särskilt eftertraktade bland fordonsförare:

- C-körkort
- CE-körkort
- Yrkeskompetensbevis
- Språkkunskaper i finska
- Digitalt färdskrivarkort
- Tidigare erfarenhet av transportuppgifter
- God fysisk kondition
- Kundenserviceinriktning
- Flexibilitet gällande arbetstider
- ADR-licens
- Tekniska kompetenser
- Erfarenhet av varuflöde
- Förmåga att arbeta självständigt
- God samarbetsförmåga
- Erfarenhet av avfallstransporter
- Erfarenhet av specialtransporter

Andra kompetenser som ansågs vara viktiga bland de som intervjuats:

- Körtidsberäkning och planering: Nybörjare har ofta utmaningar med att hantera körtider korrekt, vilket är en färdighet som behöver stärkas.
- Språkkunskaper: Förmågan att kommunicera på svenska och finska finns

fortfarande, trots en alltmer internationell arbetsmarknad.

- Företagsförståelse: Förare förväntas ha grundläggande kunskap om hur ett företag fungerar, inklusive kundservice och ekonomiska aspekter. De finns utmaningar i att rekrytera lämpliga förare som har en realistisk syn på yrket.²
- Otillräcklig kunskap om att operera lyftkranar och köra tunga fordon.

Kunnande imorgon

I intervjuer med branschaktörer har följande framtida kompetenser identifierats:

- Förmåga att utvecklas och anpassa sig: Arbetsgivare söker förare som är villiga att kontinuerligt utveckla sina kunskaper och anpassa sig till nya teknologier.
- Digitala färdigheter: Kunskap i specialiserade logistiksystem och digitala verktyg blir allt viktigare.
- Användning av nya drivkrafter såsom el- och vätgasfordon, samt laddnings- och underhållsrutiner.

Digitala lösningar och kundservicekompetens anses vara viktigt. I framtiden kommer tyngdpunkten fortsätta att ligga i att inneha kunnande i teknologin som används i företag, logistikcenter och distributionsterminaler. Enligt en intervjukälla, de som har lång erfarenhet inom branschen och är vana vid att arbeta med manuella verktyg kan behöva uppdatera sina digitala färdigheter.

För förare innebär detta att kunna hantera logistikmjukvaror och förstå hur dessa system används i den dagliga verksamheten. Simuleringsövningar förväntas öka, men det finns en risk att den praktiska körerfarenheten minskar, vilket kan påverka säkerheten och förarnas övergripande förmåga att hantera fordon.²

Drönare och automatiserade transporter väntas skapa nya utbildningsbehov inom

logistikbranschen, men på kort sikt förväntas inga stora förändringar.⁴ Mycket beror på hur snabbt kommersiella användningsfall utvecklas och hur marknaden för autonoma fordon anpassar sig till regelverk och infrastruktur.

Förarlösa fordon är ännu inte tekniskt redo för bred implementering, men utvecklingen går snabbt. Dessa förändringar kräver en flexibel arbetsstyrka som är redo att anpassa sig till en ny transportmiljö med ökande digitalisering och automatisering. Ett intressant perspektiv på framtidens innovationer inom branschen finns i Logistics Trend Radar (DHL). Rapporten är tillgänglig här: [DHL Logistics Trend Radar](#).

Sammanfattning

Logistikbranschen står inför en omvandling där digitalisering, hållbarhet och kompetensförsörjning framstår som avgörande faktorer. För att möta dessa utmaningar behöver branschen:

- Utbildningar som stärker digital kompetens
- Större fokus på kundservice
- Utveckling av tekniska färdigheter inom logistik och automatisering
- Ett arbetsklimat som präglas av flexibilitet och kontinuerligt lärande, där samverkan med yrkesinstitut har en central roll, exempelvis genom att företag tillhandahåller maskiner för utbildningsändamål.

Genom att fokusera på dessa områden kan utbildningsinrättningar, yrkesverksamma och branschspiranter säkerställa en konkurrenskraftig och relevant kompetens för framtidens arbetsmarknad.

Källor

¹Jyväskylän yliopisto, 2023. Tulevaisuuskuvat, Logistiikka-ala. Polku 2.0. hankke.
www.jyu.fi/fi/tutkimus/wisdom/polkukartta/tulevaisuuskuvat/logistiikka-ala [10.2.2025]

²Salanne, I., Tikkanen, M., Tuominen, J., Kiiskilä, K. 2024. Undersökning om tillgången på yrkesförare för lastbilar och bussar. www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/Kuorma-%20ja%20linja-autojen%20ammattikuljettajien%20saatavuustutkimus.pdf

³SKAL ry, 2023. Millä energialla kuljetamme? Raportti raskaan liikenteen käyttövoimasiirtymästä Suomi liikkeessä – Kuljetus- ja logistiikka-alan tavoiteohjelma. www.skal.fi/wp-content/uploads/2023/03/skal_tavoiteohjelma_A4_070323_100dpi_WEB.pdf

⁴SKAL ry, 2023. Logistiikan Digitalisaation toimenpideohjelma. www.skal.fi/wp-content/uploads/2023/12/skal_digiohjelma_A4_24s_20231205_150_WEB.pdf

2.4 Affärsverksamhet – Bokförare

Drivkrafter

Den ökade digitaliseringen och användningen av artificiell intelligens (AI) påverkar bokföringsbranschen i snabb takt. Automatiserade system minskar behovet av manuellt arbete och ökar effektiviteten. AI kan hantera rutinuppgifter såsom kontering av fakturor och realtidsöverföring av ekonomiska data, vilket frigör tid för strategisk analys och rådgivning¹

Övergången från manuell till automatiserad bokföring innebär att yrkesrollen förändras. Bokförare behöver anpassa sig till en digital arbetsmiljö och utveckla kunskaper inom ekonomisystem och AI-drivna verktyg såsom Visma Netvisor, Fennoa och eTasku.¹

Samtidigt finns utmaningar såsom höga kostnader för implementering av nya system och motstånd från kunder som fortfarande föredrar pappersbaserad bokföring.¹ Detta skapar ett

behov av ökad utbildning och vägledning inom området.

Bild: "Writing Tools" av Pete Oshea licenserad under CC BY 2.0. källa: Flickr.

Kunnande idag

I en analys av arbetsmarknaden identifierades följande eftertraktade kompetenser:

- Erfarenhet av bokföring
- Kunskap om skatte- och redovisningslagar
- Erfarenhet av löneadministration
- Färdighet i Excel och ekonomiprogram
- Förmåga att göra årsredovisning och bokslut
- God samarbetsförmåga
- Förmåga att arbeta självständigt
- Språkkunskaper i finska
- Noggrannhet och analytiskt tänkande
- Kundserviceinriktning
- Flexibilitet gällande arbetstider
- God kommunikationsförmåga
- Erfarenhet av ekonomisk analys och rapportering
- Kunskap om digitala ekonomisystem
- Yrkeskompetensbevis, exempelvis KLT-certifiering
- Erfarenhet av fastighetsredovisning

- Erfarenhet av hyresadministration
- Kunskap i Fivaldi-systemet
- Arbete med reskontra och fakturering

Kunnande imorgon

Intervjuer med företagare och branschexperter visar att framtidens företagare kräver:

- Digital kompetens: Kunskap om automatiserade ekonomiprogram och AI-lösningar blir allt viktigare.
- Livslångt lärande: Förändringar sker snabbt, och kontinuerlig kompetensutveckling är nödvändig.

Det som betonades av företagare allmänt (ej inom bokföring):

- Marknadsföring och försäljning: Företagare efterfrågar färdigheter inom sociala medier och digital marknadsföring för att nå fler kunder.

Eftersom utbudet av tjänster som en traditionell bokförare kan erbjuda expanderar, blir marknadsföringskompetenser allt viktigare.

Förväntade förändringar i bokföringsbranschen

Övergången från manuell till digital bokföring fortsätter att förändra branschen.

Automatisering och AI minskar behovet av traditionella bokföringsuppgifter, men skapar nya yrkesroller som kräver teknisk och strategisk kompetens.

Yrkesinstitut måste anpassa sig till denna förändring genom att fokusera på att erbjuda utbildningar som kombinerar IT-kompetens med traditionell bokföring i nära samarbete med arbetslivet.

Sammanfattning

Bokföringsbranschen genomgår en digital omställning där AI och automatiserade system blir allt viktigare. För att vara konkurrenskraftiga behöver bokförare utveckla sina digitala färdigheter och anpassa sig till förändrade

arbetsmetoder. Kompetensutveckling och livslångt lärande blir avgörande faktorer för framtidens bokföringsyrke.

Källor:

¹Schauman, C. 2025. Karriärvägledningkort: AI i bokföring. Projektet Karriärvägledning för framtidens yrkeskunnande. Baserat på Marina Nybergs föreläsning "AI i bokföring" 29.11.2023

2.5 Byggbranschen – Husbyggare

Drivkrafter och förändringar inom byggbranschen

Byggbranschen genomgår betydande förändringar i takt med att digitalisering, ekonomiska faktorer och hållbarhetskrav omformar sektorn, enligt Rakennusteollisuus:² Digitaliseringen innebär förbättringar inom introduktion, övervakning, utrustning, maskinstyrning och implementering av ny teknik; Ekonomisk utveckling påverkar råmaterialkostnader, pris- och räntenivåer samt omfattningen av offentliga projekt; Cykliska ekonomiska faktorer och trender har också en direkt inverkan på branschens verksamhet.²

Pensionsavgångar kommer att skapa en brist på erfarna yrkespersoner.² Samtidigt påverkar hållbarhetsmålen och den gröna omställningen sektorn genom ökade krav på miljövänliga material och ekologiska bygglösningar.

Dessa förändringar är breda och strategiska; deras konkreta påverkan på den operativa nivån är ännu osäker och återstår att se.

Kunnande idag

Samtal med företag inom projektet samt Byggnadsindustrin RT:s utredning² visar att arbetsgivare efterfrågar motiverade arbetstagare med rätt inställning. Viljan att lära sig nytt lyfts fram som en av de mest

eftertraktade egenskaperna. Detta gäller både nyexaminerade och etablerade yrkesverksamma.

Kommunikation är avgörande inom byggprojekt, både i team och gentemot kunder.

Språkkunskaper i finska och svenska är centrala, men engelska används i allt större utsträckning på arbetsplatser med internationell arbetskraft.¹

I en analys av platsannonser identifierades följande kompetenser, krav och egenskaper som eftertraktade:

- Erfarenhet av byggnadsarbete
- Erfarenhet av rivningsarbeten
- Erfarenhet av betongarbeten: Betonggjutning, Formbyggnad och Slutbearbetning
- God fysisk kondition
- Självständigt arbete
- Förmåga att arbeta i team
- Tillgång till egen bil
- Språkkunskaper (finska)
- Giltigt arbetssäkerhetskort
- Vilja att lära sig nytt
- Förmåga att utföra noggrant och kvalitativt arbete
- Erfarenhet av målning (inomhus/utomhus)
- Erfarenhet av isoleringsarbeten
- Körkort (B, C, CE)
- Erfarenhet av maskinanvändning (ospecificerat)
- Fysisk kondition och grundläggande byggkunskaper efterfrågas brett, medan specialkompetenser inom rivning, betongarbeten och maskinanvändning har en hög efterfrågan. Arbetsgivare betonar också vikten av ansvarstagande och samarbetsförmåga.

Specifikt kunnande inom byggsektorn

När det gäller byggarbetare varierar behoven beroende på arbetsplats och projekt. Intervjuer med branschaktörer visar att språkkunskaper, särskilt i finska, fortfarande är centrala, trots en ökande acceptans för engelska. En intervjuad arbetsledare uttryckte att korrekt terminologi på finska är nödvändig, oberoende av huvudspråket i företaget.

Timmermän (kirvesmies) är särskilt efterfrågade, och kunskap om moderna material såsom CLT (korslimmat trä) uppskattas. CLT-konstruktioner kräver samarbete med planerare och god förmåga att tolka ritningar.

Kunnande imorgon

Hållbarhet får hela tiden mera uppmärksamhet inom operativa byggroller, och därmed blir relaterade aspekter såsom isoleringsarbeten och materialåtervinning alltmer viktigare. Satsningen på kärnkompetenser efterlyses för att förhindra situationer där till exempel nyutexaminerade måste lära sig på nytt basterminologi. Ämnen som "digitalisering" och "hållbarhet" i byggbranschen bör integreras inom utbildningar i samarbete med arbetslivet.

Sammanfattning

Byggbranschen står inför en rad förändringar som påverkar kompetensbehoven. Teknisk och digital kompetens, hållbarhetskunskaper och traditionellt byggkunnande kommer att spela en allt större roll. Språkkunskaper, särskilt i finska, samt en vilja att utvecklas och lära sig nytt, framstår som avgörande faktorer för framtidens byggarbetare. Att förstå och anpassa sig till dessa förändringar kommer att vara nyckeln till framgång i branschen.

Källor:

¹Nissinen, J. 2023. Miten rakennustyömaalla puhutaan? www.rakennusliitto.fi/rakentaja/miten-rakennustyömaalla-puhutaan/ [8.11.2024]

²Ulander, M., Ahomäki, M., Kultanen, H., Mäkinen, J. 2024. Osaamistarveselvitys 2024 – Tulospöytäkirja. www.rt.fi/wp-content/uploads/2024/10/RT-Osaamistarveselvitys-2024-laaja.pdf

Om kartläggningen

Schauman, C. 2025. Kunnande idag och imorgon. Projektet Karriärvägledning för framtidens yrkeskunnande. Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen, Prakticum.

Texten är licensierad under CC BY-SA 4.0.

Denna kartläggning förberedes inom ramen för projektet Karriärvägledning för framtidens yrkeskunnande. Projektet har finansierats av Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning. Servicecentret befrämjar utveckling av kompetenser hos befolkning i arbetsför ålder och tillgång till kunnig arbetskraft. Servicecentrets verksamhet styrs av undervisnings- och kulturministeriet samt arbets- och näringsministeriet.

